

ZELENA JAVNA NABAVA - NOVOSTI

INTERVJU

Zelena nabava u praksi: Kako Udruga DUGA spaja održivost i humanitarni rad

Udruga DUGA Vukovar već više od desetljeća pomaže smanjenju siromaštva kroz program „Socijalna samoposluga“, osiguravajući kvalitetnu hranu korisnicima. Uvođenjem zelenih kriterija, poput ekoloških certifikata, reciklabilne ambalaže i kratkih lanaca opskrbe, smanjuju otpad i podržavaju održive prakse. Primjer projekta „Kap dobrote“ pokazuje da zelena nabava može uspješno funkcionirati i u humanitarnim projektima, poboljšavajući kvalitetu prehrane, zdravlje korisnika i reputaciju udruge. Zelena nabava u Udruzi također jača logističku učinkovitost – optimizacijom skladištenja, ruta dostave i preuzimanjem viškova hrane od proizvođača, udruga smanjuje troškove i otpad, dok istovremeno povećava dostupnost hrane za korisnike. Time se održivost pretvara u konkretne, mjerljive rezultate u svakodnevnom radu udruge. Cijeli intervju možete pročitati [na poveznici](#).

Tamara Mikulić

Humanitarna udruga DUGA Vukovar

Uloga zelene javne nabave i zelenih proizvoda i usluga u održivom poslovanju

Zelena javna nabava posljednjih je godina postala važan alat za usmjeravanje tržišta prema proizvodima i uslugama s manjim negativnim utjecajem na okoliš. Javna tijela u Europskoj uniji kroz nabavu usmjeravaju oko 16 % europskog BDP-a, odnosno približno 2,5 bilijuna eura godišnje, čime kriteriji u dokumentaciji o nabavi značajno utječu na razvoj tržišnih rješenja. U Republici Hrvatskoj ukupna vrijednost javne nabave u 2024. godini iznosila je 14,34 mlrd. € bez PDV-a, dok je vrijednost ugovora zelene javne nabave dosegla 2,32 mlrd. €, odnosno 18,74 % ukupne vrijednosti provedenih nabava. Korištenje eko-oznaka i certifikata naručiteljima olakšava definiranje tehničkih specifikacija i provjeru sukladnosti ponuda, povećava učinkovitost postupaka te doprinosi smanjenju potrošnje energije i količine otpada. Iako je primarno usmjerena na javni sektor, zelena javna nabava ima i širi tržišni učinak, potičući dobavljače na razvoj održivijih i učinkovitijih rješenja. Više o ulozi i učincima zelene javne nabave pročitajte u cijelom [članku](#).

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Zelena nabava u Europi: Što Hrvatska može primijeniti

Zelena javna nabava postaje ključni instrument u ostvarivanju okolišnih ciljeva i poticanju održivog razvoja. Primjena jasnih kriterija održivosti u nabavnim procesima omogućuje smanjenje otpada, povećanje učinkovitosti i podršku tržištu ekoloških proizvoda i usluga. Pogled na najbolje prakse iz EU pokazuje kako se održivost može implementirati u svakodnevne postupke nabave, uz mjerljive rezultate i dugoročne koristi za zajednice i okoliš.

Primjeri iz Francuske i Finske pokazuju kako se kriteriji održivosti mogu učinkovito integrirati u nabavu uz jasne standarde, provjerljive dokaze i ugrađene mehanizme praćenja. U Francuskoj zajednička nabava uredskog materijala smanjila je ambalažni otpad, uvela reciklirane i ekološki certificirane proizvode te optimizirala logistiku kroz digitalnu platformu. U Helsinkiju, okvirni sporazum za javne prostore uključivao je kružnost, dug vijek trajanja proizvoda, stroge standarde za štetne tvari i socijalne kriterije za poštene radne uvjete. Hrvatska može učiti iz ovih primjera: standardizacija kriterija, rani tržišni dijalog i transparentno praćenje ugovora ključni su za mjerljive rezultate i jačanje tržišta zelenih proizvoda i usluga. Više pročitajte u [članku](#).

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
Radnička cesta 80, Zagreb
Email zelena.nabava@mzozt.hr

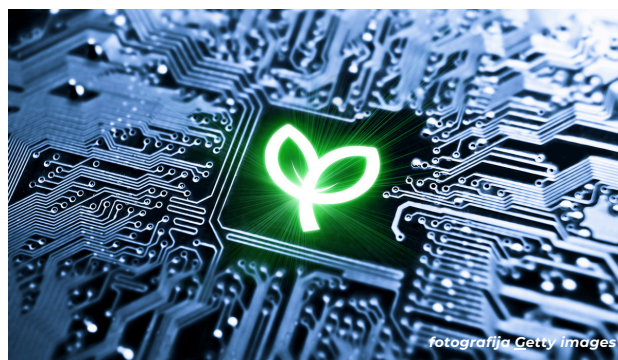
Zelena javna nabava newsletter je inicijativa Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.

Ovaj newsletter je namijenjen samo u informativne svrhe. Autor se trudi pružiti točne i pouzdane informacije, međutim svaka odluka koju donesete na temelju informacija iz ovog newslettera je isključivo na vašu vlastitu odgovornost. Email za odjavu: zelena.nabava@mzozt.hr

[Želite li primati obavijesti o novostima u svijetu javne nabave pretplatite se na newsletter ovdje.](#)

Minimalni zahtjevi za IT opremu koji čuvaju okoliš

Zelena nabava IT opreme predstavlja učinkovit instrument za smanjenje negativnog utjecaja na okoliš i količine elektroničkog otpada, uz istodobno učinkovitije upravljanje troškovima kroz cijeli životni ciklus uređaja. Umjesto odlučivanja isključivo prema nižoj početnoj cijeni i brzini isporuke, pristup temeljen na životnom ciklusu obuhvaća potrošnju energije, mogućnost popravka, dostupnost rezervnih dijelova, servisiranje te pravilno zbrinjavanje opreme po isteku vijeka uporabe. Primjena minimalnih zahtjeva zelene nabave omogućuje produljenje vijeka trajanja IT opreme, smanjenje potrošnje energije i sprječavanje planiranog zastarijevanja. Kriteriji zelene nabave obuhvaćaju zahtjeve vezane uz energetska učinkovitost, višegodišnju dostupnost rezervnih dijelova, mogućnost nadogradnje i popravka, smanjenje opasnih tvari te povećanje kružnosti materijala. Dodatni naglasak stavlja se na modularnu konfiguraciju uređaja, standardizaciju modela, zamjenjivost baterija i ključnih komponenti, kao i na korištenje obnovljene opreme ili modela najma, kada je to primjenjivo. Smanjenje količine elektroničkog otpada dodatno se postiže ugovaranjem povrata stare opreme, ponovne uporabe i predaje ovlaštenim sustavima za obradu otpada. Takvim pristupom zelena nabava IT opreme postaje mjerljiva, provediva i dugoročno održiva praksa. Cijeli članak pročitajte [ovdje](#).

fotografija Getty Images